

VII W – 4101 – 2 /19

SPRAWOZDANIE

z lustracji XI Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Rzeszowie, przeprowadzonej w ramach wykonania planu zadań nadzorczych na 2019 rok przez Sędziego wizytatora ds. cywilnych i komorniczych Sądu Okręgowego w Rzeszowie Magdalenę Kocój w dniach 13 maja – 24 czerwca oraz 29- 31 października 2019 roku.

Zakresem przeprowadzonej kontroli, obejmującej okres lustracji była **analiza działań podejmowanych w celu zmniejszenia zaległości w sprawach pozostających od daty wpływu do sądu powyżej 3 lat w kategoriach C i Ns. Badaniem objęto stan na koniec I kwartału 2019r. tj. 31 marca 2019r., a następnie porównano ze stanem na 31 października 2019r.**

W wyniku *Oceny sprawności postępowania* w sprawach, w których czas trwania postępowania przekracza 3 lata, przeprowadzonej przez SSO M. Kocój w oparciu o informacje dotyczące przebiegu takich spraw m.in. w Wydziale XI Cywilnym Sądu Rejonowego w Rzeszowie w piśmie z dnia 11 marca 2019r. VII W-0540-14/17 za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. zauważono, dwie sprawy, w których brak było terminowo podejmowanych czynności. Dotyczyło to spraw o sygn.: XI Ns 1344/16 i XI C 842/18. Te sprawy będą przedmiotem szczegółowej kontroli.

W zarządzeniach tamtejszego opracowania stwierdzono, że w ramach nadzoru Przewodniczącego Wydziału i Prezesa Sądu nieodzowne jest monitorowanie czy sprawy rozpoznawane są według kolejności ich wpływu, mając przy tym na uwadze konieczność wyznaczania w pierwszej kolejności spraw o najdalszej dacie wpływu.

Ze względu na niezadawalającą sytuację w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie zaplanowano na maj i czerwiec 2019r. lustracje w zakresie analizy spraw z rep. C i Ns,

w których od daty wpływu do sądu minęły 3 lata, pod kątem działań nadzorczych podejmowanych w celu zmniejszenia zaległości w tej kategorii spraw.

Lustracja ta została objęta planem działań nadzorczych na 2019r. Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie, zatwierdzonym przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie pismem z dnia 20 lutego 2019r. nr W – 5100-4/19.

W XI Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Rzeszowie w okresie objętym lustracją orzekało 6 sędziów, z różnymi zakresami czynności:

1. SSR Edyta Borek, która uprzednio była delegowana do SO w Rzeszowie i dopiero od 1.04.2019r. otrzymywała 100% wpływ spraw, z uwagi na konieczność zakończenia w okresie poprzednim spraw w I Wydziale Cywilnym SO w Rzeszowie,
2. SSR Małgorzata Gałuszka – Kosik,
3. SSR Brygida Gradkowska – Ferenc, delegowana z dniem 1.01.2019r. do SO w Rzeszowie,
4. SSR Bogumiła Majcher – Gniewek,
5. SSR Renata Słowik – Chuchla – Przewodnicząca Wydziału,
6. SSR Anna Zięba – Kurasz.

Pozostali Sędziowie z XI Wydziału:

- SSR Krystyna Magnuszewska przebywała na zwolnieniu chorobowym od 14.09.2018r., a następnie przeszła ze względu na stan zdrowia w stan spoczynku,
- SSR Joanna Walat – Smela od 1.05.2017r. jest oddelegowana do SO w Rzeszowie,
- SSR Katarzyna Gawętko – Bazan od 16.07.2018r. jest oddelegowana do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Po okresie objętym lustracją do XI Wydziału Cywilnego przydzielono:

7. SSR Łukasza Oliwę (z I Wydz. Cywilnego) od 17.06.2019r. – pełniący funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wydziału,
8. SSR Jana Drąga (z SR w Leżajsku) od 1.07.2019r. bez wyrównania wpływu z uwagi na obciążenie sprawami w SR w Leżajsku.

1. Dokumentacja objęta lustracją.

- Wydruk wszystkich spraw w Wydziale z rep. C i Ns na dzień 31 marca 2019r. oraz z rozbiciem na poszczególnych sędziów.

- Zestawienia stanu referatów ww. sędziów na dzień 31 marca 2019r.

- Wykaz spraw ponadrocznych na dzień 31 marca 2019r. w rozbiciu na referaty poszczególnych sędziów.
- Wykaz wszystkich spraw ponad trzyletnich (rep. C i Ns) i w rozbiciu na referaty poszczególnych sędziów,
- Wykaz spraw ponad trzyletnich, które od daty wpływu pozostawały w referatach tych samych sędziów referentów,
- Wykaz spraw na dzień 31 października 2019r. w rozbiciu na referaty poszczególnych sędziów.
- Wykaz spraw ponad rocznych na dzień 31 października 2019r. w rozbiciu na referaty poszczególnych sędziów.
- dane z Currendy dotyczące statystyk i biegu poszczególnych kontrolowanych spraw,
- akta spraw ponad trzyletnich wymienione w „*Ocenie sprawności postępowania*” za okres *od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r.*, w których stwierdzono okresy długotrwałej beczynności, której przyczyn nie wyjaśniono w przedstawionych zestawieniach tabelarycznych tj. spraw: **XI Ns 1344/16 i XI C 842/18.**
- Losowo wybrane akta z referatów poszczególnych sędziów, proporcjonalnie do ilości zalegających w ich referatach spraw z kategorii ponad 3- letnich.
- Pisemne wyjaśnienia Prezesa Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 22 lutego 2019r, A- 445-108/19, z 14 marca 2019r. i z 6 maja 2019r. dotyczące podejmowanych działań nadzorczych nad sprawami ponad trzyletnimi.
- Pisemne wyjaśnienia Przewodniczącej XI Wydziału Cywilnego SR w Rzeszowie z dnia 17 maja 2019r. XI Ldz. 344/19 oraz pismo do Kolegium SO w Rzeszowie z 19.10.2019r.; ustne wyjaśnienia Przewodniczącej Wydziału.
- Protokół z kontroli działalności sekretariatu XI Wydziału Cywilnego SR w Rzeszowie z dnia 18 kwietnia 2019r. sporządzony przez St. Inspektora ds. biurowości Marzenę Knap.

2. Wyniki dokonanej analizy statystycznej.

Według stanu **na dzień 31 marca 2019r.** w poszczególnych referatach Sędziów w XI Wydziale Cywilnym występowały następujące ilości spraw z rep C i Ns:

1. SSR Edyta Borek: 154 sprawy w referacie, w tym 15 ponadrocznych, brak spraw ponad trzyletnich,
2. SSR Małgorzata Gałuszka – Kosik: 422 sprawy w referacie, w tym 191 ponadrocznych, a 46 ponad trzyletnich,
3. SSR Brygida Gradkowska – Ferenc: 343 sprawy w referacie, w tym 197 ponadrocznych i 32 ponad trzyletnie,
4. SSR Bogumiła Majcher – Gniewek: 315 spraw w referacie, w tym 102 ponadroczne, a 23 ponad trzyletnie,
5. SSR Renata Słowik – Chuchła: 203 sprawy w referacie, w tym 72 ponadroczne, a 17 ponad trzyletnie,
6. SSR Anna Zięba – Kurasz: 472 sprawy w referacie, w tym 225 ponadroczne, a 40 ponad trzyletnie.

Jak widać z powyższego zestawienia, najwięcej spraw ponad trzyletnich występowało w referatach SSR Małgorzaty Gałuszki – Kosik: 46 (w tym 33 sprawy pochodzą z pierwotnego wpływu do referatu Pani Sędzi) i Anny Zięby – Kurasz: 40 (w tym 31 spraw z pierwotnego wpływu do referatu Pani Sędzi).

Na koniec I kwartału 2019r. w XI Wydziale Cywilnym występowało 160 spraw ponad 3-letnich, gdy na koniec 2017r. było ich 109, a na koniec 2018r. 153. Na dzień 31 października 2019r. ich liczba to 205. spraw. Zatem liczba spraw najstarszych niepokojąco rośnie.

Z kolei według stanu **na dzień 31 października 2019r.** w poszczególnych referatach Sędziów w XI Wydziale Cywilnym występowały następujące ilości spraw (z rep. C i Ns):

1. SSR Edyta Borek: 193 sprawy w referacie, w tym 48 ponadrocznych,
2. SSR Małgorzata Gałuszka – Kosik: 478 spraw w referacie, w tym 227 ponadrocznych,
3. SSR Brygida Gradkowska – Ferenc: 211 spraw w referacie, w tym 190 ponadrocznych,
4. SSR Bogumiła Majcher – Gniewek: 395 spraw w referacie, w tym 146 ponadrocznych,
5. SSR Renata Słowik – Chuchła: 231 spraw w referacie, w tym 115 ponadrocznych,
6. SSR Anna Zięba – Kurasz: 488 spraw w referacie, w tym 245 ponadrocznych,
7. SSR Jan Drąg: 68 spraw w referacie, w tym 1 ponadroczna,
8. SSR Łukasz Oliwa: 108 spraw w referacie, w tym 21 ponadrocznych.

3. Analiza poszczególnych skontrolowanych akt z listy spraw ponad 3-letnich, które objęte były „Oceną sprawności postępowania” za 2018r.

1. **XI Ns 1344/16** - o ustanowienie służebności przesyłu. Zarejestrowana została 28.12.15r. Przydzielono do referatu SSR Brygidy Gradkowskiej – Ferenc. W sprawie zawartych było kilka roszczeń. W dniu 9.12.16r. wyłączono tę sprawę do odrębnego rozpoznania. O usunięciu braków formalnych wezwano zarządzeniem z 12.01.17r. TR: 25.04.17r., wezwano o odpowiedź na wniosek. Dopuszczona dowód z oględzin z udziałem biegłych, wezwano o zaliczkę. Odroczone z terminem na piśmie. Oględziny: 28.06.17r., zlecono biegłym opinie. Opinia z 10.08.17r.; zlecono opinię biegłemu geodecie 17.08.17r., ponaglono. **Opinia wpłynęła 19.02.18r.** TR: 18.10.18r. **Doręczono opinię wnioskodawcy i pełn. uczestnika dopiero 3 lipca 2018r. (zarządzenie z 11.06.18r.).** Dopuszczono dowód z opinii biegłego rzeczoznawcy, wezwano o zaliczkę. Odroczone z term. na piśmie. Zarządzenie: **Akta przekazać biegłemu: – 19.01.19r. (a rozprawa była 18.10.18r.), ponaglenie dla biegłego, opinia wpłynęła 27.05.19r.**
2. **XI C 842/18** - o zapłatę. Wpłynęła 1.07.15r. SSR. R. Słowik-Chuchła. Nakaz zapłaty 9.07.15r., TR: 18.03.16r. Dopuszczono dowód z opinii biegłego grafologa, wezwano o zaliczkę. Odroczone z term. na piśmie, wniosek o zwolnienie od kosztów, przekazano do referendarza - 5.04.16r. Ponaglenie od powoda 20.06.16r. **Dopiero 3.10.16r. orzeczenie Referendarza w przedmiocie wniosku o zwolnienie od zaliczki na opinię biegłego. Zarządzenie o zleceniu biegłemu opinii dopiero 13.01.17r.!, a zaliczka wpłynęła 26.10.16r. Opinia- 24.01.17r.** TR: 21.04.17r. Przypozwanie: pismo 22.03.17r., zarzuty do opinii biegłego. Zlecenie opinii uzupełniającej- 23.03.17r. Rozprawa: 21.04.17r. , dopuszczono dowody, w aktach - pełny, staranny protokół, odroczone z term. na piśmie, bo wezwano o zaliczkę i o adres świadka. Wniosek o zwolnienie od kosztów opinii biegłego. Przekazano Referendarzowi 27.04.17r. Post. Referendarza z 24.05.17r. Pismo ponagląjące ze strony powoda 17.07.2017r. **Zarządzenie o zleceniu opinii biegłym dopiero 19.09.2017r. Zlecono dopiero 20.11.17r.! Ale zlecono opinie w tym samym czasie 2 różnym biegłym dołączając ksero dokumentów! Prawidłowo! 29.11.17r.- doręczenie przypozwanemu za pośrednictwem Konsulatu RP w Barcelonie.** Opinia -7.12.17r., druga z 22.12.18r.,

zarzuty do opinii biegłego. Sąd zwrócił się do SR w Gdańsku o odpis postanowienia o ogłoszeniu upadłości strony powodowej. Wniosek o zawieszenie postępowania. Doręczenie do Hiszpanii nieskuteczne; list gończy Prokuratury za przypozywany 24.04.18r. Zawieszono postępowanie. Podjęto z udziałem syndyka. Zarządzenie o zleceniu 2 opinii uzupełniających: 29.04.19r. **Do chwili obecnej nie wykonano zarządzenia! (27.05.19r. – akta przedstawiono do kontroli ok. 20 maja 2019r.).**

4. Analiza pozostałych losowo wybranych akt o dacie wpływu powyżej 3 lat.

Poddano kontroli następujące akta:

- **SSR Małgorzaty Gałuszki - Kosik** o sygn. : **XI Ns 376/14-** o podział majątku wspólnego, sprawa po poprzednim S. ref. T. Berezowskim (XI tomów), bardzo skomplikowana, było post. wstępne, apelacja oddalona, Bez uwag., **I Ns 530/17** (poprzednio: XI Ns 74/14- była zawieszona)- VI tomów- o ustanowienie drogi koniecznej. W sprawie występuje wielu uczestników postępowania, było kilka opinii biegłych, dwukrotne oględziny, strony widzą możliwość ugodowego zakończenia sprawy. Bez uwag. **XI Cupr 222/19 (wplynęła do EPU 29.10.2010r. !)** - o zapłatę. Dopiero 4.03.2019r. wpłynęła do SR w Rzeszowie. Postępowanie umorzono 6.05.19r. Bez uwag. **XI Ns 2003/14-** o stwierdzenie nabycia spadku, pierwotnie w ref. SSR M. Rajchert, była zawieszona, duża ilość uczestników. Sąd oczekuje na zwrot odezwy. Odroczone z wyznaczonym terminem. Bez uwag. **XI Ns 386/14-** o ustanowienie drogi koniecznej. Akta obecnie u biegłego. Mimo upływu terminu do sporządzenia opinii tj. 9 września 2019r., **brak ponaglenia biegłego. XI Ns 1287/15-** o zapłatę. Wcześniej w ref. J. Modrakowskiej. Umorzono postępowanie. Bez uwag. **XI Ns 254/16** – o zasiedzenie. Sprawa prowadzona b. sprawnie; przejrzyste i wyczerpujące zarządzenia sprzyjające koncentracji materiału dowodowego. Bez uwag. **XI C 843/16** – o zapłatę. Nie stwierdzono okresów bezczynności. Bez uwag. **XI Ns 787/18** – o uregulowanie własności nieruchomości, sprawa z OZ, IV tomy, duża liczba uczestników, była zawieszona, po opiniach biegłych, termin rozprawy wyznaczony. Bez uwag. **XI Ns 217/19** – o stwierdzenie nabycia spadku. Występowały trudności z ustaleniem uczestników. Sąd z urzędu podejmuje czynności. Bez uwag. **XI Ns 1634/14** - o dział spadku. Wcześniej sprawa w ref. SSR K. Magnuszewskiej, a jeszcze wcześniej SSR E. Borek. Była zawieszona, podjęto. Bez uwag. **XI Ns 303/14** – o podział majątku wspólnego. Było 18 terminów rozpraw. Sprawa zakończona wyrokiem, jest uzasadnienie. Bez uwag.

XI Ns 303/14 – o podział majątku wspólnego. W sprawie było 18 terminów rozpraw. Postanowienie kończące postępowanie zapadło 2 sierpnia 2019r. Bez uwag. **XI Ns 189/19 (poprzednio: XI Ns 1020/15)** – o rozgraniczenie, po opiniach biegłych, zmiana części uczestników. Sprawa prowadzona prawidłowo.

- **SSR Bogumiły Majcher – Gniewek: XI C 495/15** – o opróżnienie lokalu mieszkalnego. Sprawa była zawieszona, do czasu zakończenia sprawy I C 1514/13 o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Monitorowano tę sprawę. **Nie wykonano zarządzenia Sędziego z 19.04.2019r. o sprawdzenie jakie czynności podjęto w sprawie I C 1514/13, a miało być wykonane 22.06.2019r.; XI C 292/19 (poprzednio: I C 592/10)** – o ustalenie. Wcześniej referentami byli: Ł. Palacz, J. Mordakowska i Ł. Oliwa. Sprawa bardzo skomplikowana. Składano b. dużo wniosków o wyłączenie sędziów i szereg innych przedłużających postępowanie. Wyrok zapadł 10.10.2019r. Bez uwag. **XI Ns 144/14** – o uzupełniający dział spadku. Wcześniej referentami byli: J. Walat – Smela, K. Gawelko – Bazan. Sprawa była zawieszona do czasu stwierdzenia nabycia spadku. Podjęto w 2017r. Opinie biegłych, zarzuty do opinii. W sprawie Sędzia wydaje niezwykle precyzyjne i czytelne zarządzenia zmierzające do maksymalnej koncentracji materiału dowodowego. Bez uwag.; **XI Ns 831/15** – o zasiedzenie. Wcześniej sprawa w ref. SSR M. Rajchert. Sprawa była zawieszona. Bez uwag.; **XI Ns 551/18** – o stwierdzenie nabycia spadku, pierwotnym ref. była SSR J. Modrakowska. Po przekazaniu aktualnemu ref. b. pilnie zostały podjęte czynności. Postanowieniem z dnia 17.05.2019r. zawieszono postępowanie. Bez uwag.; **XI C 809/15** – o opróżnienie lokalu mieszkalnego. Zawieszono postępowanie do czasu zakończenia sprawy XI Ns 730/15. SR monitoruje czy akta powróciły z SO w Rzeszowie. Bez uwag. **XI Ns 554/18-** o zniesienie współwłasności. Pierwotnie w ref. J. Modrakowskiej. Opinie biegłych. Po przekazaniu SSR. Majcher-Gniewek 26.07.2018r. czynności podejmowane są szybko, świetne zarządzenia! Postanowienie kończące postępowanie: 16.07.2019r. Uzasadnienie zostało wygłoszone! Zlecono transkrypcję. Jest prawomocne. Bez uwag.;

- **SSR Renata Słowik- Chuchła: XI C 608/15** – o zapłatę (zadośćuczynienie), kilkoro powodów. Ze względu na urlop wypoczynkowy i zwolnienie lekarskie S. ref. do 10.06.2015r., dopiero 3 września 2015r. Referendarz rozpoznał wniosek o zwolnienie od kosztów. Douszczono dowód z opinii biegłych, wpłynęły opinie biegłych, następnie zarzuty do opinii. Jedna z biegłych zwróciła się o zwolnienie od opiniowania. Zlecono opinię co do 1 osoby biegłemu z Wejherowa w lipcu 2019r. Do czasu kontroli nie wpłynęły opinie. **Brak**

ponagleń biegłych; XI C 1578/15- o ochronę własności oraz zaniechanie naruszeń. 6 terminów rozpraw, jeden z terminów odwołano z uwagi na długotrwałą nieobecność Sędziego ref. z powodu urlopu i choroby do 9.12.2016r. Protokoły z rozpraw są pełne, czytelne. Zawieszono na zgodny wniosek stron. Podjęto 28.03.2019r. TR: 5.07.2019r. Cofnięto pozew, prawomocnie umorzono postępowanie. Bez uwag.; XI Ns 199/14- o ustanowienie służebności przesyłu. Poprzednio S. ref. była SSR M. Rajchert, a pierwotnie SSR. B. Majcher- Gniewek (VII tomów). Sprawa zawieszona. Bez uwag.; XI Ns 1346/16- o zasiedzenie. W sprawie wielu uczestników, konieczność słuchania przez sądy wezwane, w tym za granicą. Dowody z opinii biegłych, Postanowienie kończące postępowanie: 8.05.19r. Orzeczenie prawomocne. Bez uwag.; XI Ns 537/15- o ustanowienie służebności przesyłu. Sprawa zawieszona. Bez uwag.; XI Ns 833/15 – o podział majątku wspólnego. W dniu 26.04.18r. wydano postanowienie wstępne (k. 560). Apelacja została oddalona 18.06.19r. TR: 10.01.2020r. Bez uwag.; XI C 842/18 (XI Nc 965/15, Xi C 1020/15)- o zapłatę z weksla. Nakaz zapł. Zarzuty. Post. o wstrzymaniu wykonalności nakazu zapłaty. Opinia grafologiczna, wniosek o zwolnienie od kosztów. Zarzuty do opinii biegłego. Wpłynął wniosek o przyspieszenie zakończenia sprawy. Zarządzeniem z 19.09.2017r. zlecono biegłemu opinię. Czynności były w sprawie podejmowane przez Sąd z pewnym opóźnieniem np. co do przypozwaną. Ale zauważyć przy tym należy, że wymagało to wysłania korespondencji do Konsulatu Gen. RP w Barcelonie. Nie dokonano doręczenia. Wpłynęły opinie biegłych, zarzuty, Okazało się, że jest list gończy dot. przypozwanego. Zlecono kolejne opinie uzupełniające, TR: 29.11.19r.; XI Ns 525/15- o podział majątku wspólnego. 10 terminów rozpraw. Były negocjacje ugodowe. Bez rezultatu. Następnie kolejne prośby o udzielenie terminu do podjęcia negocjacji ugodowych. **Sąd mógł rozważyć skierowanie stron do mediacji.** Nie doszło do porozumienia, odezwa o przesłuchanie świadka, TR: 2.10.18r. Zwrot odezwy: 2.10.2018r. **Kolejny TR wyznaczono na 9.10.19r. (dopiero po roku od zwrotu odezwy! zbyt długi okres beczynności);** XI Ns 1384/15 – o podział majątku wspólnego. W sprawie był OZ. Wyznaczono 6 terminów rozpraw. **Pewna beczynność wynikała z obiektywnych przyczyn tj. dłuższej choroby Sędziego i urlopu wypoczynkowego.** Poza tym sprawa prowadzona była sprawnie, protokoły i postanowienia dowodowe pełne i klarowne. Bez uwag.

- SSR Anna Zięba – Kurasz : XI C 596/14 – o zadośćuczynienie i odszkodowanie. Zaistniał problem ze znalezieniem biegłego ds. wypadków komunikacyjnych. Sprawa

prowadzona była sprawnie. Na dzień 19.02.20r. wyznaczono TR. Stan sprawy wskazuje na duże prawdopodobieństwo jej zakończenia.; **XI Ns 1371/14** – o stwierdzenie nabycia spadku. W sprawie był prowadzony OZ. Do sprawy dołączono 20 akt związkowych dot. odrzucenia spadku. Występował trudny do ustalenia krąg uczestników. Zawieszono 22.05.18r., a umorzono 27.05.2019r. Bez uwag.; **XI Ns 2010/14** – o rozgraniczenie. W sprawie występowało dużo świadków, były oględziny nieruchomości, opinie biegłych, zarzuty do opinii, Rozprawy w większości odraczone były z podaniem terminu. Bez uwag.; **XI Cupr. 16/19 (XI Nc 1558/15)** – o zapłatę. Wcześniej sprawa w ref. SSR. K. Magnuszewskiej. Nakaz 18.11.15r.. 31.07.17r. zawieszono postępowanie klauzulowe. SSR A. Zięba-Kurasz otrzymała sprawę po losowaniu: 7.01.19r. Uchylono nakaz zapłaty i zawieszono postępowanie. Bez uwag.; **XI C 1645/14-** o zapłatę. Zawieszono 7.03.16r. Monitorowano czy zakończyła się sprawa będąca w związku tj. X K 1057/14. Ustalono, że akta wciąż znajdują się w SO. **Zarządzenie Sędziego z 27.09.2019r. nie zostało wykonane przez Sekretariat; XI C 2083/14-** o zapłatę. Wcześniej sprawa w ref. M. Rajchert. Sprawa była zawieszona na podst. art. 177 §1 pkt. 4 k.p.c. Monitorowano prawidłowo, są zapiski urzędowe, z tym, że **po ZU z dnia 18.04.19r. – brak dalszych czynności!**; **XI C 497/15** – o opróżnienie lokalu mieszkalnego. Zawieszono postępowanie do czasu zakończenia innej sprawy. Są stosowne zapiski, ostatni z dnia 6.09.2019r., iż sprawa niezbędna do rozstrzygnięcia tej sprawy pozostaje nadal zawieszona. Bez uwag.; **XI Ns 418/14 (I Ns 62/13)** – o zasiedzenie. Rozprawy w zdecydowanej większości były odraczone z wyznaczonym terminem. Prawidłowo! Były opinie biegłych, zarzuty. Sprawa prowadzona sprawnie i poprawnie. Zawieszono postępowanie do czasu zakończenia postępowania administracyjnego. Ostatnia informacja od Woj. Podkarpackiego z 9.09.19r., że sprawa nie została zakończona. Bez uwag.

- **SSR Brygida Gradkowska – Ferenc: XI Ns 324/16** - o dział spadku i zniesienie współwłasności. W dniu 12.05.16r. zakresłono termin na rozprawie do wypracowania warunków ew. ugody. Odroczone z terminem na piśmie. **Post. z 1.07. 2016r. skierowano do mediacji!** Następnie zawieszono na zgodny wniosek stron. Wniosek o podjęcie: 6.11.17r. TR: 08.2018r.- odwołano z powodu choroby sędziego. Kolejny TR: 14. 11.18r. Opina biegłych, rozszerzenie żądania, Ponowne wezwanie o zaliczkę na biegłego 16.10.2019r. **W sprawie czynności były podejmowane stosunkowo rzadko.**; **XI Ns 1336/15-** o stwierdzenie nabycia spadku. W sprawie było podejmowanych szereg czynności spowodowanych przez nieporadnego pełnomocnika profesjonalnego, ponadto każda

niemalże decyzja Sądu była zaskarżana, wpłynął też np. wniosek o reasumpcję postanowienia (?). Z powodu takich czynności pełnomocnika nastąpił zwrot wniosku 17.05.19r., wpłynęło zażalenie, które odrzucono. Podczas kontroli sprawa była na etapie doręczeń. **Bez uwag wobec Sądu.; XI Ns 1009/15** - o dział spadku. W dniu 4.12.18r. zawieszono postępowanie na post. art. 178 k.p.c. **Mimo zawieszzonego postępowania zlecono opinię biegłemu sądowemu. Opinia wpłynęła 9.07.19r. Brak zarządzenia o doręczeniu odpisów opinii uczestnikom.** Jedyne wydano postanowienie o przyznaniu wynagrodzenia biegłemu. **Brak dalszych czynności. XI Ns 669/17** – o zasiedzenie służebności gruntowej. Zawieszono postępowanie. Umorzono - 11.07.2019r. Bez uwag.; **XI Ns 1665/14** – o rozgraniczenie. Wcześniej sprawa w ref. J. Walat- Smeli i K. Gawęłko – Bazan. Odbyły się oględziny, opinia biegłego, ponowne oględziny. Rozdzielenie spraw SSR K. Gawęłko – Bazan: zarządzeniem z 27.07.2018r. Sprawę przydzielono SSR. B. Gradkowskiej-Ferenc 7.08.2018r. Pierwsze zarządzenie w sprawie wydano 26.11.2018r. o wyznaczeniu TR na 21.03.2019r. **(czynność podjęto po upływie 3,5 miesiąca od otrzymania akt)**. Dalsze czynności prawidłowe i terminowe.; **XI C 668/14 (I Nc 235/12, I C 346/12)** - o zapłatę. Wniosek o ustanowienie kuratora procesowego. Post. z 8.04.13r. zawieszono postępowanie. SO uchylił postanowienie o oddaleniu wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania. Wezwano o zal. na kuratora. Strona przysłała pismo z 26.05.2014r. o przyspieszenie postępowania. Ponownie zawieszono 3.03.2015r. (177 §1 pkt 1 k.p.c.). Monitorowano sprawę, której rozstrzygnięcie wpływało na tok tej sprawy. Cofnięto częściowo powództwo. Ustalano adresy innych pozwanych. Zawieszono 11.12.2018r. na podst. art. 177 §1 pkt 6 k.p.c. W wyniku zażalenia SO uchylił post. o zawieszeniu postępowania. w stosunku do jednego pozwanego (8. 04. 19r.). Zapadł wyrok częściowy 11.06.19r. Sporządzono uzasadnienie. Zarządzeniem z 26.09.19r. wezwano o uzupełnienie braków zażalenia. Wykonano 3.10.19r. W dacie lustracji brak było zwrotek. **Sprawa przeciwko jednemu z pozwanych mogła toczyć się szybciej.; XI C 661/14 (I C 633/07)** – o zapłatę. W sprawie było kilka opinii biegłych, odezwy do Sądu wezwanego, Postanowieniem z 20.10.09r. zawieszono postępowanie. (art. 177 §1 pkt 1 k.p.c.). Monitorowano. Akta z powodu których sprawa była zawieszona były ze skargą kasacyjną w SN. Natomiast sprawa, która jest w SO została zawieszona do zakończenia sprawy przed TK Sygn. P 10/16. Monitorowano. Bez uwag.; **XI Ns 263/14** –o ustanowienie drogi koniecznej. W sprawie b. duża liczba uczestników. Mimo oczekiwania na opinię biegłego sprawa zawieszona na podst. art. 178 k.p.c. Wniosek o podjęcie zaw. postępow. 25.09.19r. Pismo Sądu do Prezydenta M. Rzeszowa w sprawie projektu miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego z 26.09.2019r. Brak dalszych czynności. **Sprawa powinna być przyspieszona.; XI C 873/16 (XI Nc 1625/15)** – o zapłatę. Po zarzutach od nakazu zapłaty sprawa przekazana do rep. C. Zlecono opinię biegłemu. Biegły odmówił bo nie przesłano właściwych zdjęć uszkodzonego pojazdu. Następnie wpłynęła opinia, Zażalenie na wynagrodzenie biegłego - oddalone przez SO 14.11.18r. Zarzuty do opinii biegłego. Wyrok wydano 4.04.2019r. Jest prawomocny. Bez uwag.; **XI Ns 114/14 (I Ns 929/12)** – o stwierdzenie nabycia spadku. Wcześniej sprawa w referatach: J. Walat – Smeli i K. Gawęłko – Bazan. Do ref. SSR B. Gradkowskiej – Ferenc wpłynęła 7.08.2018r. W sprawie był OZ., Cps, ogłoszenia. Występował problem z ustaleniem spadkobierców. Obrót do RPA- Ambasada w Pretorii - zapewnienie spadkowe. Zwrócono się o akta spadkowe do innych sądów. Pierwsze zarządzenie obecnego S. ref. z 30.12.2018r., kolejne z 4.06.2019r. do uczestnika w RPA o wskazanie adresów uczestników w terminie 1 miesiąca. **Brak dalszych czynności.; XI Ns 332/14 (I Ns 2365/13)** – o ustanowienie drogi koniecznej. Wcześniej sprawa była w ref. SSR M. Rajchert. W sprawie występuje bardzo dużo uczestników. Zawieszono postępowanie na podst. art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c. W aktach – zarządzenie z 11.06.2019r. – „akta przedłożyć 30.12.19r”. Bez uwag.; **XI Ns 775/17 (XI Ns 950/14)** – o ustanowienie drogi koniecznej. Wcześniej sprawa była w ref. SSR M. Rajchert. Po oględzinach - dow. z opinii biegłego geodety. Wezwano zainteresowanych przez ogłoszenie. Zlecono kolejną opinię. Opinia uzupełniająca (20.01.17r.). Post. z 5.05.2017r. o zawieszeniu postępowania (art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c.). Podano następców prawnych 2.06.2017r. **Sprawę zakreślono i podjęto pod nową sygn. – 1.06.2018r. Dopiero 23.04.2018r. – przydzielono do ref. B. Gradkowskiej – Ferenc. W sprawie wystąpiła b. długa bezczynność do czasu zmiany S. referenta!** Wezwano kolejnych uczestników do udziału w sprawie, **wyznaczono zarządzeniem dopiero z 8.10.2018r. TR: 13.12.2018r.! Rozprawę odroczone z terminem na piśmie.** Zwrócono się do różnych instytucji o dokumenty. **Dopuszczono dowód z opinii biegłego dopiero 17.09.2019r. !** W aktach brak zlecenia kolejnemu biegłemu, nie doszyto do akt (znalazłam w aktach zastępczych). Opinia wpłynęła 22.10.2019r. Poza wskazanymi okresami bezczynności, aktualnie – bez uwag.; **XI Ns 1203/14** – o ustanowienie drogi koniecznej. Szybko wyznaczono TR. Wniosek o zabezpieczenie. Wpływa pismo o przyspieszenie rozpoznania sprawy. Na postanowienie o zabezpieczeniu wpływa zażalenie. Ówczesna Przewodnicząca Wydziału SSR E. Borek wydaje zarządzenie dot. reklamowania przesyłki od uczestniczki – 2.09.2015r. O usunięciu braków formalnych wezwano niewłaściwego adwokata (była informacja o cofnięciu pełnomocnictwa). Zarządzenie w aktach bez podpisu

Sędziego. **SO zwrócił akta z zażaleniem „na regulamin” 18.04.2016r. Sąd po 2 latach doręcza ponownie uczestniczce mieszkającej w Danii postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia (!), a wcześniej wzywał niewłaściwego pełnomocnika.** SO stanowieniem z 28.12.2016r. zmienił zaskarżone postanowienie w części. **Rozprawę z dnia 22.06.2017r. odroczone z terminem na piśmie.** Następnie odbyły się oględziny, opinie biegłych wpłynęły: 15.05.18r. i 9.08.2018r., zarzuty do opinii, TR: 31.01.2019r. Pojawił się kolejny uczestnik, wezwano o jego adres w USA. Doręczono pełnomocnictwo od uczestnika. Wniosek o opinię uzupełniającą. Sąd wezwał o złożenie pisma z repliką na pismo uczestnika, Pismo to wpłynęło 25.10.19r. W międzyczasie zmienił się stan faktyczny na gruncie. **Mimo nie dość sprawnego procedowania podczas nin. sprawy, to co do aktualnych czynności - brak uwag; okoliczności niezależne od Sądu.**

5. Wnioski końcowe

Zważywszy na fakt, że na koniec marca 2019r. wszystkich spraw na biegu w XI Wydziale Cywilnym SR w Rzeszowie (z rep C i Ns) było 1908, w tym 802 to sprawy ponadroczne, zaś 160 spraw było starszych niż 3 lata, to ilość spraw „starych” jest duża. Sprawy ponadroczne stanowią 42% wszystkich spraw z obu kontrolowanych repertoriów, zaś sprawy ponad 3-letnie: 8,4%. Zmniejszenie ich ilości zależy nie tylko od wzmożonej pracy nad sprawami tej kategorii przez poszczególnych Sędziów referentów, ale w bardzo dużej mierze od właściwych działań nadzorczych Przewodniczącego Wydziału i Prezesa Sądu Rejonowego.

Analiza spraw objętych pkt. 3 i 4 sprawozdania z nin. lustracji pokazała, że w niektórych przypadkach „starzenie się spraw” było wynikiem nie podejmowania w rozsądnych terminach czynności procesowych przez S. ref. (np. XI Ns 1344/16, XI C 842/18, XI Ns 525/15, XI C 2083/14, XI Ns 1009/15, XI Ns 1665/14, XI Ns 263/14, I Ns 114/14). Zdarza się, że Sędziowie prowadzą sprawy mimo braku postanowienia o podjęciu zawieszono postępowania (XI Ns 1009/15).

Niestety w kilku sprawach stwierdzono niewykonywanie lub wykonywanie z dużym, czasem kilkumiesięcznym, opóźnieniem zarządzeń Sędziego (XI C 1645/14, XI Ns 775/17, XI Ns 1203/14). Tę okoliczność potwierdza także, w większej jeszcze liczbie spraw, kontrola działalności sekretariatu sporządzona przez St. Inspektora ds. Biurowości Marzenę Knap z dnia 18 kwietnia 2019r. U niektórych Sędziów zbyt

często, bez żadnego powodu, rozprawy odraczane są z „terminem na piśmie”, gdy regułą powinno być odraczanie na wyznaczony termin, co nie tylko przyspieszyłoby postępowanie, pozwoliłoby pełnomocnikom zaplanować udział w rozprawach, ale również w sposób istotny zmniejszyłoby ilość czynności związanych z wysyłką korespondencji przez Sekretariat oraz ograniczyło koszty wysyłki wezwań i zawiadomień. Natomiast Sekretariat powinien dołożyć większej staranności przy prowadzeniu niektórych akt.

Poza tego rodzaju błędami, które w oczywisty sposób powodują przewlekłość postępowania, w większości sytuacji jednak powody „starzenia spraw” mają charakter obiektywny, niezależny w dużej mierze od Sądu, a są to:

1. zbyt mała obsada sędziowska, referendarzy, asystentów i sekretarzy sądowych,
2. zawieszenie postępowań, głównie w oparciu o art. 177 § 1 pkt 1, pkt. 3, pkt 4, pkt. 6 k.p.c., lub ze względu na ogłoszenie upadłości, w tym konsumenckiej,
3. kilkakrotna zmiana sędziów referentów (fluktuację kadry orzeczniczej omówiono poniżej),
4. choroby i urlopy sędziów, delegacje do innych jednostek,
5. konieczność zasięgnięcia opinii biegłych wielu specjalności, następnie zarzuty do opinii, zlecenie opinii uzupełniających,
6. opóźnianie się przez biegłych z przedstawieniem opinii (biegli geodeci, lekarze niektórych specjalności ze względu na niewielką ich liczbę na listach biegłych są nadmiernie obciążeni zleceniami), konieczność ponagłania, nakładania grzywien,
7. z uwagi na występujące sprawy z „elementem zagranicznym” potrzeba tłumaczenia pism,
8. dość częste wnioski o wyłączenie sędziów (niejednokrotnie wszystkich), a także biegłych, co powoduje potrzebę składania oświadczeń, a następnie rozpoznawania wniosku, później najczęściej również zażalenia,
9. kłopoty z doręczeniem pism sądowych za granicę,
10. wzywianie do udziału nowych uczestników, często w wyniku śmierci dotychczasowego uczestnika, zmian własnościowych i in.
11. w postępowaniach nieprocesowych wielość uczestników, co sprawia problemy z doręczeniami,
12. zmienność stanowisk stron, pertraktacje ugodowe,
13. dość często skomplikowany charakter spraw,

14. kilkakrotne wnioski o zwolnienie od kosztów, ustanowienie pełnomocnika z urzędu i związane z tym środki zaskarżenia,
15. zaskarżanie orzeczeń incydentalnych i dość długi czas oczekiwania na rozpoznanie środków odwoławczych, co związane jest ze zbyt dużym obciążeniem V Wydziału Cywilnego Odwoławczego,
16. oczekiwanie na uprawomocnienie się orzeczeń częściowych lub wstępnych,
17. konieczność przeprowadzenia oględzin nieruchomości i ich odwoływanie ze względu na niedogodne warunki pogodowe,
18. uchylenia spraw do ponownego rozpoznania,
19. zbyt duże referaty sędziów, co przy szczupłej obsadzie kadrowej sekretariatu powoduje opóźnienia w wykonywaniu zarządzeń;
20. zwracanie się do innych sądów o przesłuchanie stron i świadków (Cps), zbyt długi czas oczekiwania na wykonanie pomocy sądowej,
21. konieczność ogłoszeń w prasie,
22. przekazywanie spraw już „starych” z innych sądów, zwłaszcza z SR Lublin – Zachód w Lublinie (zdarzyło się nawet po 10 -latach od daty wszczęcia postępowania),
23. słabe przygotowanie pełnomocników stron, a czasem wręcz „obstrukcja procesowa” stron.

Kontrola akt wykazała, iż w zdecydowanej większości przypadków czynności w sprawach były przez sędziów podejmowane bez zbędnej zwłoki, a sytuacje, w których dochodziło do wydania nieco później zarządzenia związane były z chorobą (często niestety długotrwałą) lub urlopem sędziego referenta. W każdej ze spraw sędzia referent określa biegłym konkretny termin na sporządzenie opinii, prawidłowo i zazwyczaj dokładnie formułując tezę dowodową. W sytuacji gdy biegły opóźniał się ze sporządzeniem opinii - był ponaglany. Jak wykazała kontrola, sekretariat nie zawsze w sposób właściwy kontrolował terminowość składania opinii przez biegłych, informując sędziów o upływie określonego terminu. Z kolei reakcje Sędziów były zazwyczaj natychmiastowe.

Dla przyspieszenia postępowań należy rozważyć czy w każdym przypadku biegłym niezbędne jest doręczanie całości akt. Przypomnieć należy, że według uchylonych obecnie przepisów Regulaminu miało to być wyjątkiem, a nie zasadą (por. § 96 ust. 4 Regulaminu z dnia 23 lutego 2007 r.). Nic nie stoi na przeszkodzie, aby biegłym przygotować kserokopie dokumentacji, niezbędnej np. dla szacowania nieruchomości, opiniowania w przedmiocie

poszczególnych schorzeń itp.). W ten sposób można by jednocześnie zlecić opinie kilku biegłym (oczywiście o ile jedna nie ma wpływu na drugą), przyspieszając tok postępowania. Z taką praktyką natknęłam się w jednej z kontrolowanych spraw.

Akta spraw prowadzone są starannie, zarządzenia są kompletne i zmierzają w większości do koncentracji materiału dowodowego. W wielu przypadkach są to wręcz zarządzenia wzorcowe, które mogłyby służyć do szkolenia aplikantów sądowych.

Jak wyjaśniają w pismach wymienionych w **pkt 1** nin. Sprawozdania Prezes Sądu Rejonowego w Rzeszowie: w pismach z dnia 22 lutego 2019r, A- 445-108/19, z 14 marca 2019r., z 6 maja 2019r. dotyczących podejmowanych działań nadzorczych nad sprawami ponad trzyletnimi oraz Przewodnicząca XI Wydziału Cywilnego SR w Rzeszowie w Pisemnych wyjaśnieniach z dnia 17 maja 2019r. XI Ldz. 344/19 oraz w piśmie do Kolegium SO w Rzeszowie z 19.10.2019r., główną przyczyną złego stanu w Wydziałach Cywilnych tamtejszego SR są przede wszystkim braki kadrowe. Ich omówienie siłą rzeczy musi dotyczyć obu Wydziałów Cywilnych, ponieważ przyjęty system losowania spraw dotyczy łącznie obu Wydziałów. Trudna sytuacja kadrowa miała miejsce już w 2017r., gdy w ramach delegacji do Sądu Okręgowego w Rzeszowie przeniesiono z pionu cywilnego 4 sędziów. Kolejni sędziowie - SSR Grzegorz Pliś oddelegowany został od 1 lutego 2018r., a SSR Brygida Gradkowska – Ferenc od 1 stycznia 2019r. Aby poprawić sytuację kadrową, z dniem 15 maja 2017r, do XI Wydziału Cywilnego została przydzielona SSR Katarzyna Gawelko – Bazan, orzekająca wcześniej w IV Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sędzia K. Gawelko – Bazan od 16 lipca 2018r. została z kolei oddelegowana do Ministerstwa Sprawiedliwości. Z dniem 1 lutego 2018r. został przydzielony do I Wydziału Cywilnego SSR Marcin Dudzik, który został przeniesiony z tym dniem na stanowisko sędziego SR w Rzeszowie na zwolniony z dniem 31 grudnia 2017r. etat. Do I Wydziału Cywilnego z dniem 15 marca 2018r. przeniesiono z Sekcji ds. Egzekucyjnych SSR Urszulę Harmatę, oraz z dniem 1 czerwca 2018r. został przydzielony do I Wydziału Cywilnego SSR Łukasz Oliwa przeniesiony z SR w Żorach, a następnie z dniem 17.06.2019r. do Wydziału XI na funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wydziału. Do tego Wydziału dodatkowo również został przydzielony od 7 maja 2018r. etat referendarza sądowego (pierwotnie były to etaty przeznaczone dla XII Wydziału KRS). Z kolei do I Wydz. Cywilnego od 19.09.2019r. przydzielono SSR Macieja Gawrońskiego, który przebywał na zwolnieniu chorobowym. Na pogorszenie wyników wpłynęły ponadto długotrwałe zwolnienia lekarskie zwłaszcza 3 sędziów (SSR Brygida Gradkowska- Ferenc – 2 miesiące, SSR Krystyna

Magnuszewska od 14 września 2018r., a następnie przejście w stan spoczynku, SSR Elżbieta Wrona od 6 grudnia 2018r. do 29 kwietnia 2019r.),oczywiście dotyczy to również SSR Renaty A. Popek.

Konsekwencją długotrwałej nieobecności Sędziów był podział ich referatów – SSR Marty Rajchert, SSR Katarzyny Gawelko – Bazan, SSR Krystyny Magnuszewskiej, SSR Renaty Anny Popek, a także Sędziów delegowanych do SO w Rzeszowie (SSR J. Walat-Smeli, SSR. E. Borek, SSR J. Modrakowskiej, a następnie SSR P. Osowego, SSR G. Plisia). Podziały referatów sędziów delegowanych do SO oparte na decyzjach Kolegium SO były dokonywane w różnym czasie, zazwyczaj dotyczyły spraw nie „starszych” niż 1 rok.

Mechanizm powstawania zaległości wygląda niejednokrotnie w ten sposób, że np. cały referat SSR J. Walat – Smeli przydzielony został SSR K. Gawelko – Bazan, a następnie podzielony w związku z jej delegacją do MS na pozostałych sędziów I i XI Wydziału, po czym część spraw, które zostały przydzielone SSR K. Magnuszewskiej została kolejny raz podzielona pomiędzy Sędziów w obu Wydziałach. Taka sytuacja sprawia, że wielokrotnie dzielone sprawy absorbują czas kilku sędziów, którzy przed nadaniem sprawie dalszego biegu, przeznaczają czas na jej przeczytanie i zanalizowanie, a ponieważ najczęściej są to sprawy wielotomowe i „stare” Sędziowie nie są w stanie zajmować się innymi sprawami ze „swojego pierwotnego referatu”.

Jak ustaliłam, w żadnym innym wydziale SR w Rzeszowie, poza pionem cywilnym, sędziowie nie są obarczani tak dużą ilością spraw przydzielanych z referatów podlegających podziałowi.

Wzrost ilości spraw ponad 3-letnich jest wynikiem zmniejszenia faktycznie orzekających sędziów, którzy obarczeni zostali sprawami przydzielonymi z referatów ulegających podziałowi sędziów nieobecnych z powodu długotrwałej choroby lub oddelegowania.

Najbardziej jaskrawy przykład problemu związanego z podziałem referatów na sędziów orzekających już w Wydziale, przy 100% wpływie dotyczy SSR Małgorzaty Gałuszki – Kosik oraz SSR Anny Zięby – Kurasz.

Stan referatu SSR M. Gałuszki – Kosik na dzień 31 stycznia 2018r. to 324 sprawy, w tym 81 ponadrocznych, natomiast na dzień 18 października 2019r. – 500 spraw, w tym 237 ponadrocznych.

Stan referatu SSR Anny Zięby – Kurasz na dzień 31 stycznia 2018r. to 358 spraw, w tym 104 ponadrocznych, natomiast na dzień 18 października 2019r. – 511 spraw, w tym 255 ponadrocznych.

Zauważyć przy tym należy, że system losowania spraw z podzielonych referatów omija sędziów nowo przybyłych do Wydziału, co powoduje nadmierne obciążenie sędziów już i tak obarczonych dużymi referatami.

Jak wynika z informacji Przewodniczącej Wydziału Sędziowie orzekają przy ogromnym poświęceniu swego czasu, daleko wykraczającym poza normy czasu pracy, który w dużej części powinien być spożytkowany na odpoczynek. Pani SSR M. Gałuszka – Kosik prawie nie korzysta z urlopów wypoczynkowych.

W tej sytuacji jedynym wyjściem, które pozwoliłoby opanować trudną sytuację kadrową jest pilne wzmocnienie kadrowe przez przydzielenie sędziów, referendarzy, asystentów i sekretarzy.

Wymaga to, zwłaszcza od Prezesa Sądu bardzo wnikliwego przeanalizowania obciążenia pracą każdego Wydziału. Nie można zapominać, że Sędziowie z pionu cywilnego obarczeni są dodatkowo rozpoznawaniem skarg na orzeczenia referendarzy z Wydziałów Ksiąg Wieczystych, które nie są ujmowane w statystyce Wydziału. Niezbędny jest referendarz do stwierdzania prawomocności orzeczeń, rozpoznawania spraw w postępowaniu upominawczym (do tej pory robili to sędziowie).

Nie można także nie zwrócić uwagi na konieczność rozwiązań systemowych. Wydaje się, że Prezes Sądu i Przewodniczący Wydziałów powinni opracować pismo, które mogłoby zostać skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, w celu dokonania zmian regulaminu, aby nie dochodziło do takich dysproporcji w obciążeniu, że „nowy Sędzia” otrzymuje tylko nowy wpływ spraw, a Sędziowie orzekający w Wydziale, przy każdym podziale spraw, obarczani są sprawami zaawansowanymi. To prowadzi do nieproporcjonalnego obciążenia wśród sędziów tego samego Wydziału. Na taką sytuację słusznie zwrócił uwagę Prezes SR w Rzeszowie w swoim piśmie z 14 marca 2019r.: „Obecnie działający system SLPS uniemożliwia racjonalizowanie obciążenia sędziów (wyrównania) i konserwuje istniejące na początku jego działania różnice w wielkości referatów. Ciągłe podziały referatów nieobecnych sędziów dodatkowo pogarszają sytuację, gdyż obsadzenie wakatów trwa latami”.

Niezadbanie o Sędziów z pionu cywilnego, tak by otrzymali w najbliższym czasie realną pomoc (doraźnie zwłaszcza asystentów i sekretarzy), może w krótkim tempie doprowadzić do wypalenia zawodowego i kolejnych absencji chorobowych wynikających ze zbyt dużego przeciążenia pracą. Nie sposób nie zwrócić przy tym uwagi, że to właśnie z Wydziałów Cywilnych następuje największy odpływ doświadczonych Sędziów, którzy być może nie wytrzymują takiego obciążenia. W niewielu innych Wydziałach praca Sędziów wygląda tak jak w Wydz. Cywilnych tj. od wczesnych godzin porannych do późnych godzin nocnych (dotyczy to sporej grupy Sędziów z obu Wydziałów Cywilnych), co odbywa się kosztem wypoczynku i rodziny.

Reasumując, mimo występowania czynników obiektywnych utrudniających poprawę sytuacji, to na osobach funkcyjnych spoczywa obowiązek dokonywania rzetelnej analizy obciążenia kadry, dbałość o jak najlepsze wyniki podległych jednostek organizacyjnych.

Przewodnicząca XI Wydziału Cywilnego, jak wynika z przeanalizowanych akt, a także pism kierowanych do różnych organów Sądu, podejmuje się bieżącego wglądu w sprawy, w których występują długie okresy bezczynności.

Jak już wyżej wspomniano, konieczne jest również zadbanie o posiadającą niezbędne umiejętności i uwrażliwienie na wagę problemów rozpoznawanych w Sądzie kadrę administracyjno – urzędniczą. Dostrzeżone długotrwałe niewykonywanie zarządzeń w opisanych aktach spraw powinno spotkać się z pilną reakcją Kierownika Sekretariatu, Przewodniczącego Wydziału oraz Dyrektora Sądu. Jak wynika z informacji Przewodniczącej Wydziału obecnie w Sekretariatach XI Wydziału występuje duża absencja pracowników związana z chorobami.

Podsumowując, jak wynika z przeprowadzonej kontroli, czynności nadzorcze Prezesa Sądu i Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego są niewątpliwie podejmowane, konieczne jest jednak podjęcie bardziej skutecznych działań nakierowanych na pozyskanie dodatkowej kadry, która zasili Wydziały Cywilne.

Liczba spraw ponad 3-letnich jest duża, a niepokojące jest, że spraw ponadrocznych jest szczególnie dużo bo aż 42 % wszystkich spraw na biegu. Działania nadzorcze i wysiłki sędziów oraz osób funkcyjnych winny być nakierowane na ich minimalizację.

000112

Ze sprawozdaniem z lustracji celowe jest zapoznanie Sędziów i Pracowników Wydziału oraz nieodzowne jest rozważenie potrzeby bardziej skutecznego nadzoru nad kategorią spraw najstarszych.

Prezes Sądu wraz z Przewodniczącymi Wydziałów Cywilnych powinni, mając na uwadze wytknięte uchybienia oraz uwagi objęte częścią podsumowującą, w wykonaniu swoich ustawowych obowiązków, opracować realny plan naprawczy w celu zmniejszenia zaległości w sprawach o dacie wpływu ponad 3 – lata.

Magdalena Kocój
Wizytator ds. cywilnych i komorniczych
Sądu Okręgowego w Rzeszowie

Rzeszów, 31 grudnia 2019r.